

**Utmaningar och
dilemman
Familjeforum i Lund
7 november 2003**

KJELL HANSSON

SOCIONOM, PSYKOLOG

LEG PSYKOTERAPEUT

PROFESSOR VID SOCIALHÖGSKOLAN,
LUNDS UNIVERSITET

Kunskap – vad är det?

Kunskap är ett tvetydigt begrepp!!!

**”Verklig” kunskap är
information som minskar osäkerheten om
hur ett mål ska nås**

**”Sken-kunskap”
föreställningar som inte är sanna och som
inte ifrågasätts**

**Evidensbaserad kunskap
det för tillfället bästa underlaget för att
hjälpa individer**

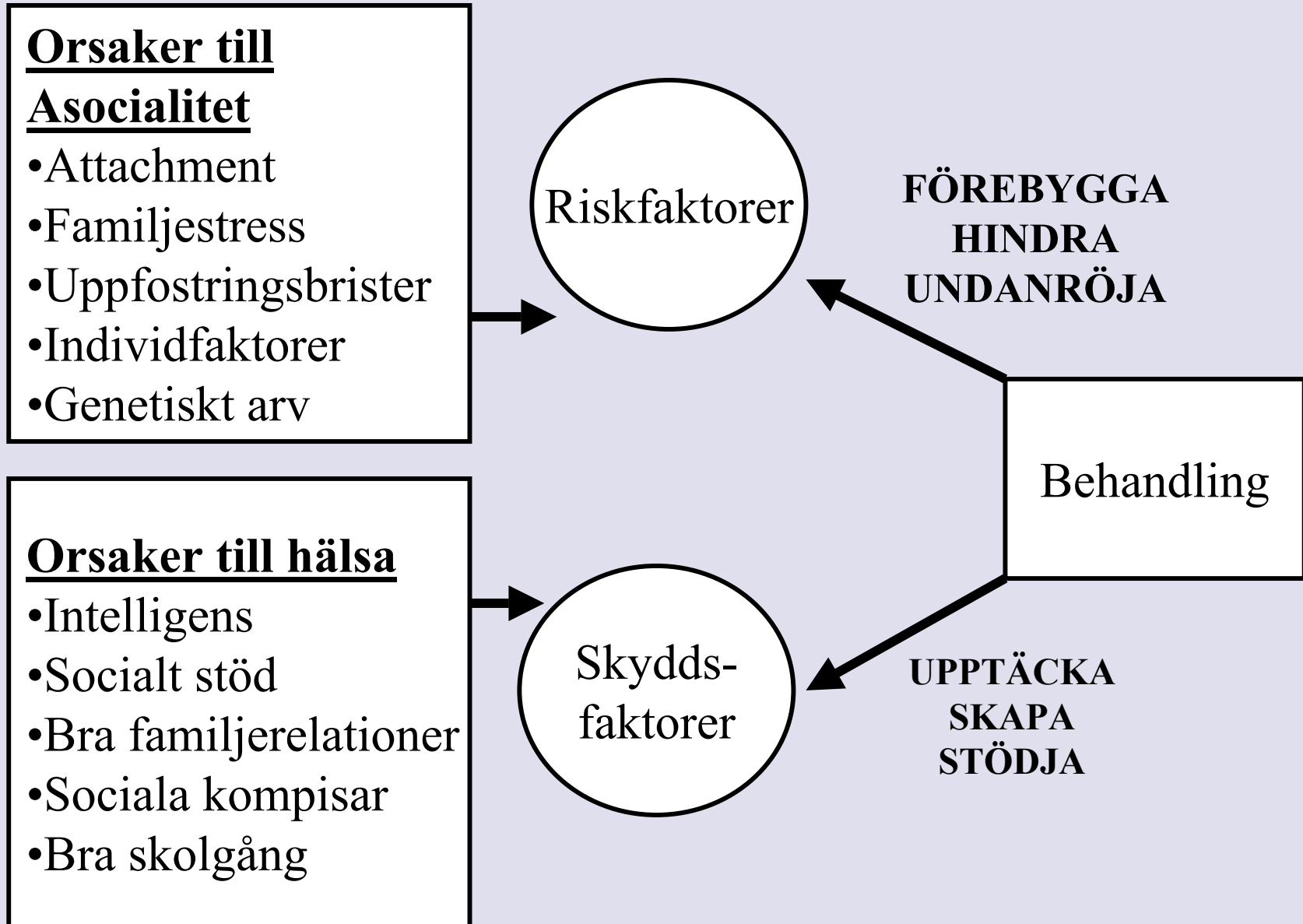
Kontrollerad forskning

Ett vägval

**Evidensbaserad eller
auktoritetsbaserad praktik**

Effekt – process – cost/benefit

TANKAR KRING BEHANDLING

Blueprint PROJECT

Nurse Home Visitation (Dr. David Olds)

The Incredible Years Series (Dr. Carolyn Webster Stratton)

Bullying Prevention Program (Dr. Dan Olweus)

Promoting Alternative Thinking Strategies (Dr. M. Greenberg and Dr. C. Kusche)

Big Brothers Big Sisters of America (Ms. Dagmar McGill)

Project Towards No Drug Abuse (Project TND) (Dr Sussman et al)

Multisystemic Therapy (Dr. Scott Henggeler)

Functional Family Therapy (Dr. Jim Alexander)

Midwestern Prevention Project (Dr. Mary Ann Pentz)

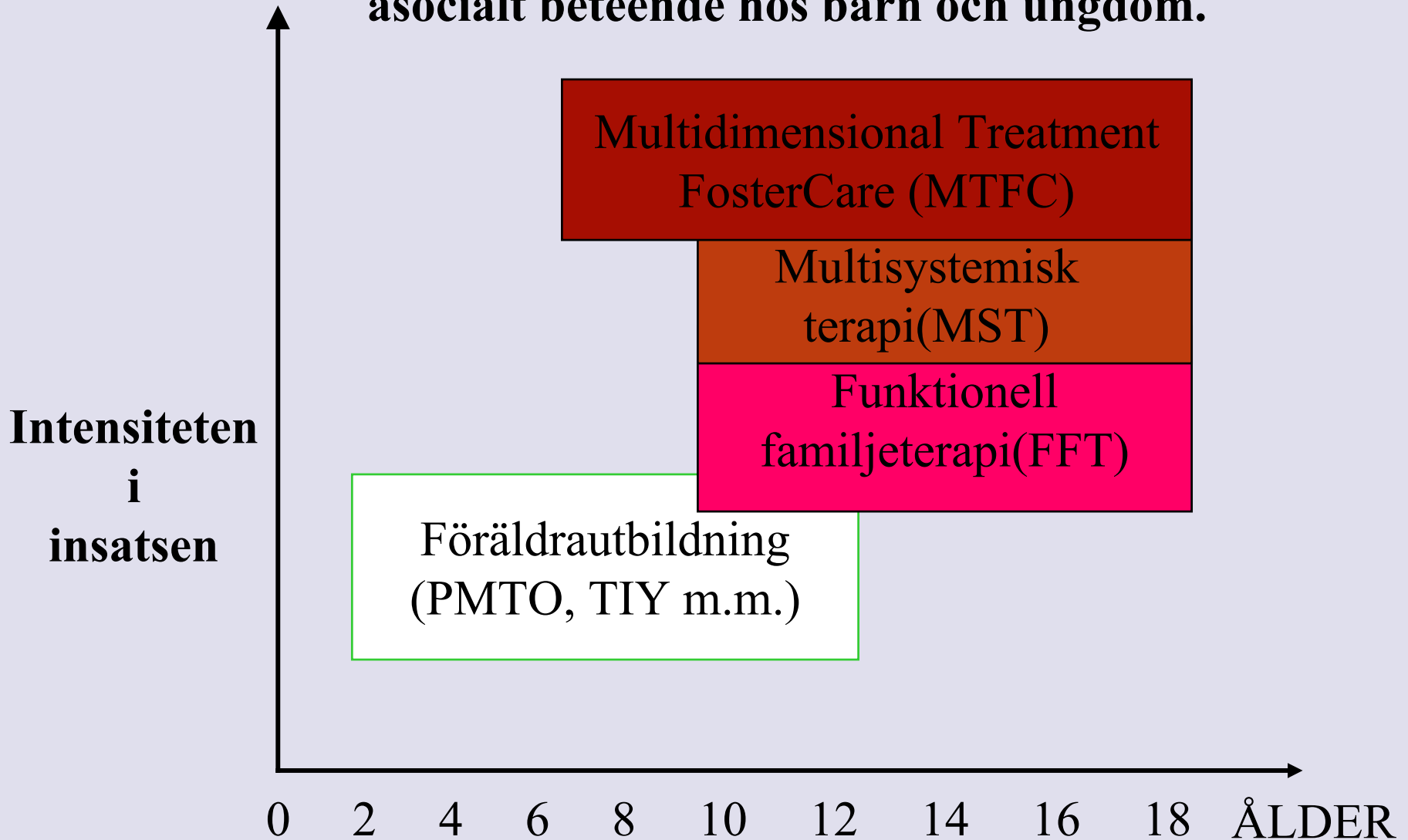
Life Skills Training (Dr. Gilbert Botvin)

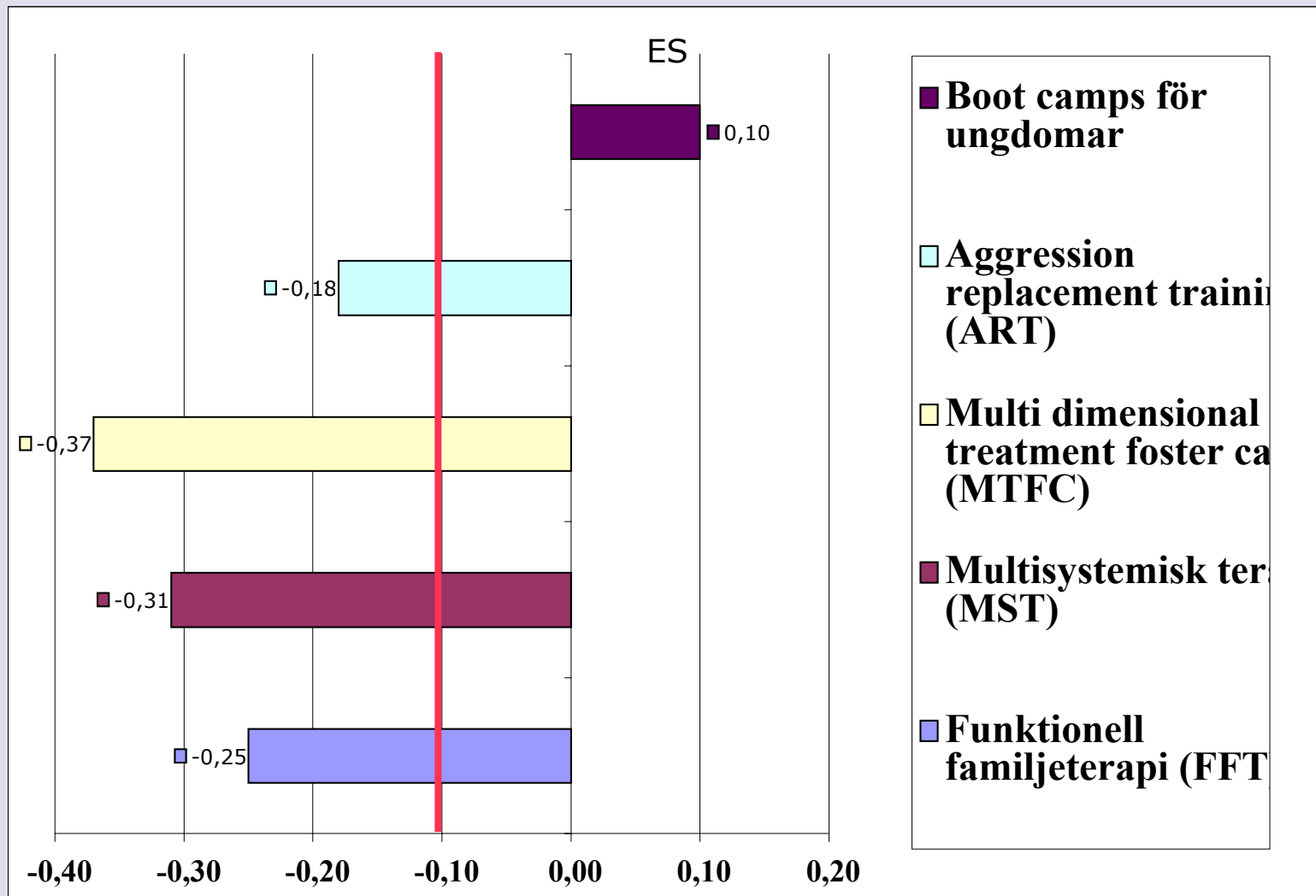
Multidimensional Treatment Foster Care (Dr. Patricia Chamberlain)

Start för olika program (första publikation)

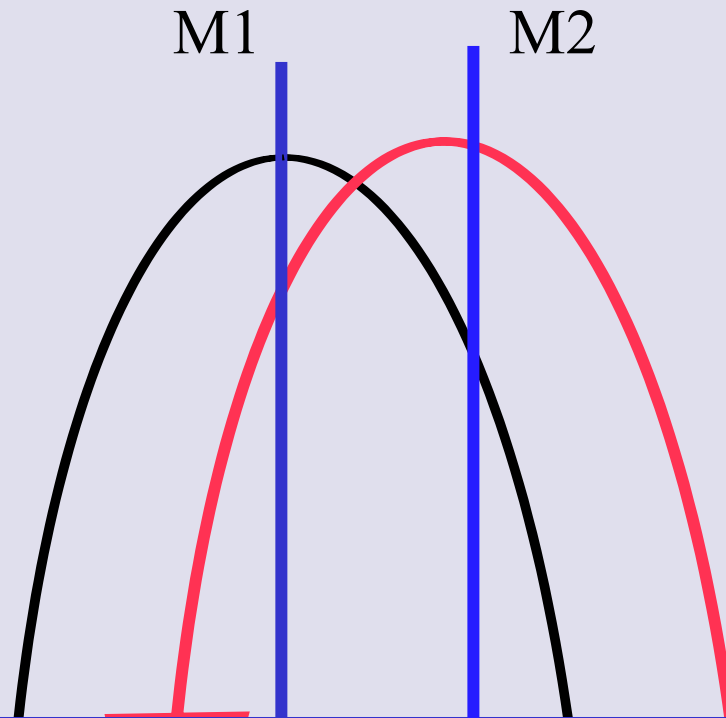
PMTO	1971
FFT	1973
InC.Years	1983
MST	1986
ART	1978, 1987
MTFC	1990

Strategier för insatser vid antisocialt och asocialt beteende hos barn och ungdom.

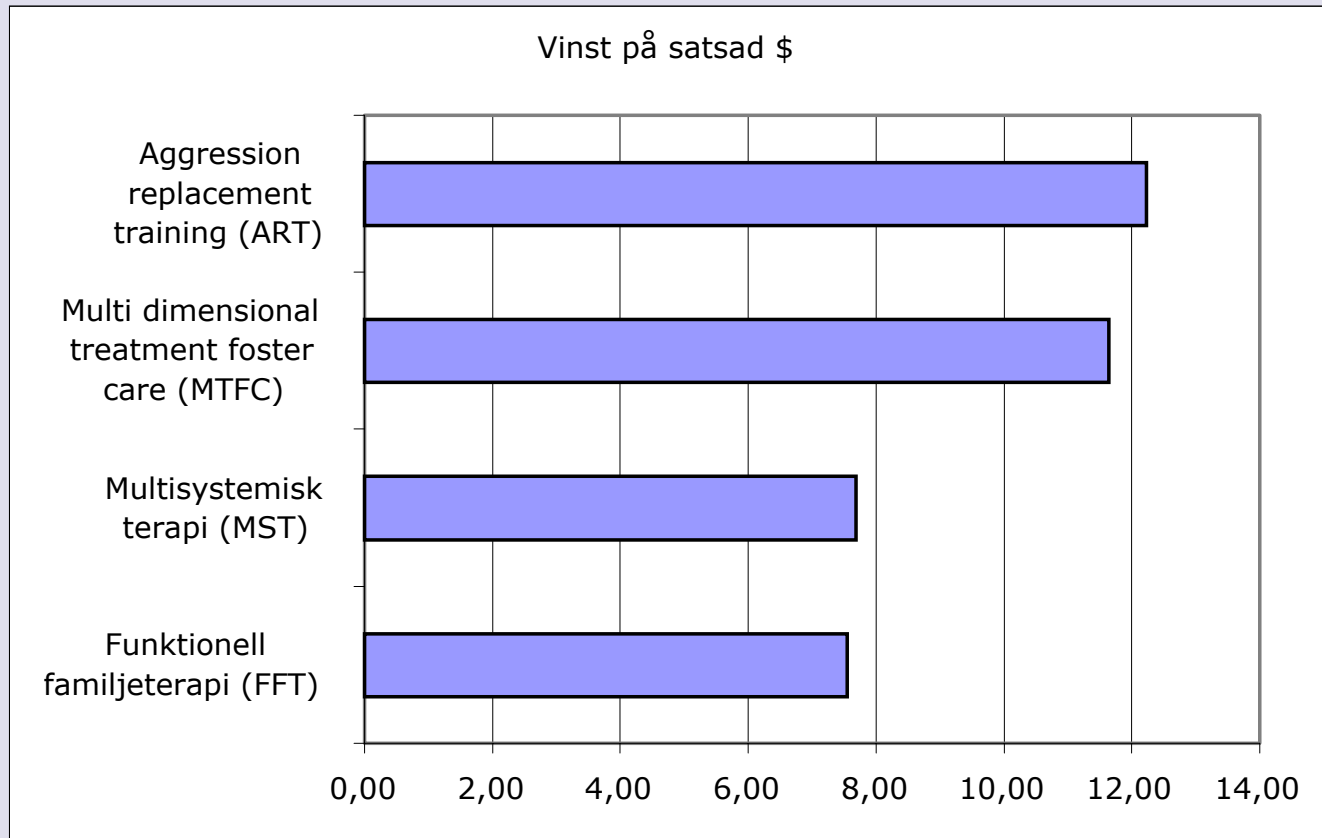

Steve Aos, Polly Phipps , Robert Barnoski & Roxanne Lieb (2001). THE COMPARATIVE COSTS AND BENEFITS OF PROGRAMS TO REDUCE CRIME. © Washington State Institute for Public Policy

$$\text{Effect size} = \frac{M_1 - M_2}{SD}$$

Cost benefit analys

Steve Aos, Polly Phipps , Robert Barnoski & Roxanne Lieb (2001). THE COMPARATIVE COSTS AND BENEFITS OF PROGRAMS TO REDUCE CRIME. © Washington State Institute for Public Policy

**ALLT TALAR FÖR ATT OM DET
FINNS EN FAMILJ ÄR DET VIKTIGT
ATT INKLUDERA DENNA I
BEHANDLINGEN SPECIELLT DÅ DET
GÄLLER BEHANDLING AV BARN**

**DETTA TYCKS GÄLLA BÅDE FÖR
PSYKISKA OCH FYSISKA PROBLEM.**

**UNDANTAG FINNS ALLTID MEN
STÖR INTE DEN GENERELLA BILDEN**

INGEN TEORI TYCKS FÖRKLARA ALLA PROBLEM

INGEN METOD TYCKS BOTA ALLA PROBLEM

**SVÅRA OCH LÅNGVARIGA PROBLEM BOTAS
SÄLLAN MED KORTA INSATSER**

**FÖR MÅNGA PROBLEM FINNS DET OFTAST EN ELLER
FLERA METODER SOM ÄR BÄTTRE ÄN ANDRA**

**ÄVEN FÖR SVÅRA PROBLEM FINNS OFTA HJÄLP,
ÅTMINSTONE ÖVER TID.**

**TIDIGA INSATSER OFTAST BÄTTRE ÄN SENA, MEN ÄR
INGET SKÄL TILL ATT INTE ERBJUDA HJÄLP SENARE**

Multidimensional Treatment Foster Care, MTFC

**METODER ATT HJÄLPA FAMILJER ATT HANDSKAS MED
BARN OCH UNGDOMARS BETEENDEPROBLEM**

Patricia Chamberlain & John B. Reid

Oregon Social Learning Center

Sverige:

Familjeforum i Lund, AB

Socialhögskolan, Lunds universitet

Social inlärningsteori

Utgångspunkten är att mänskligt beteende i stort sett är inlärt via socialisering, uppfostran, modellinlärning etc.

Det som formar beteendet är företrädesvis belöning av olika beteenden (bestraffning mindre effektivt)

**Oönskade beteenden lyfts inte fram utan negligeras.
Önskade beteenden synliggörs, stöds och förstärks**

Beteendebeskrivningar är därför viktiga

Tre hörnstenar i MTFC

- En aktiv hållning i syfte att reducera problembeteende och stödja positivt beteende
- En stabil och stödjande miljö för den deltagande ungdomen (i både fosterhemmet och i den biologiska familjen)
- Behandlarrollerna separerade och specifika

Projektmodell

(kommunprojektet)

UPPDRAGSGIVARE

Kommuner:
Hörby, Sjöbo,
Vellinge, Malmö,
Hässleholm
m.fl.

Familjeforum AB
Behandling och
behandlingsamordning

**Socialhögskolan
i Lund**
Projekt-
och
forskningsledning

Projektmodell

(SiS - projektet)

UPPDRAGSGIVARE

**Utredningshemmet i
Hässleholm
Tillsammans med
Kommuner**

**Utredningshemmet i
Hässleholm**
Behandling och
behandlingsamordning

**Socialhögskolan
i Lund**
Projekt-
och
forskningsledning

Flöde i projektet

Två aktuella klienter

Randomisering
VARANNAN

Förundersökning

Inkluderas i studien

Efterundersökning

Till annan
behandling

Undersökningstillfällen

**Vid
Behandlings
start**

**Efter 6
månader**

**Efter 12
månader
eller bh.
slut**

**Efter 24
månader**

REMISSGÅNGEN I PROJEKTET

- 1. SOCIALSEKRETERARE FRÅN KOMMUNEN TAR KONTAKT MED FAMILJEFORUM DÅ MAN HAR ETT BARN SOM MAN VILL ANMÄLA TILL PROJEKTET**
- 2. PROJEKTLEDNING TILLSAMMANS MED KOMMUNEN FÖRSÖKER FINNA LÄMPLIGT, GODKÄNT OCH UTBILDAT FOSTERHEM**
- 3. FÖRE PLACERING SAMLAR FORSKNINGSASSIETENT IN MATERIAL**
- 4. PERSONAL UTSES SOM SKA ARBETA MED JUST DETTA FALL**
- 5. KONTRAKT SKRIVES MELLAN BERÖRDA PARTER**
- 6. BEHANDLINGSSAMORDNARE SAMMANKALLAR TILL FÖRSTA MÖTET**
- 7. BARNET KAN PLACERAS I FOSTERHEMMET OCH DEN ÖVRIGA BAHANDLINGEN KAN BÖRJA**

Ansvarsuppdelning mellan projekt och kommun

Socialhögskolan

Utbildar fosterfamiljer

Utbildar och anvisar
behandlingspersonal

Står för
metodsäkring

Genomför och
redovisar
forskningen

Kommunen

Remitterar
ungdomar
till projektet

Rekryterar och
godkänner fosterhem

Avlönar fosterhem

Bekostar övrig
behandling via
Familjeforum AB

Familjeforum AB

Genomför behandling
enligt modellen

Anskaffar
behandlingspersonal
som avlönas
via avtal med
kommun

Insamlar
material till
forskningen

Beskrivning av personalroller

- Case manager/behandlingsansvarig
- Fosterfamilj
- Barn- och ungdomsterapeut
- Familjeterapeut
- Handledare till fosterhemmet
- Klinisk handledare
- Person för “Daglig föräldrarapport, PDR”
- Konsulterande psykiater
- Socialsekreterare

VAD SKA EN BEHANDLINGSSAMORDNARE/ CASE MANAGER GÖRA?

- **TILLSE ATT UNGDOMEN UTVECKLAS POSITIVT**
- **GÅ IGENOM DEN DAGLIGA
FÖRÄLDRARAPPORTERINGEN**
- **LEDA VECKLIGA FOSTERFÖRÄLDRAMÖTEN**
- **SAMORDNA TERAPI OCH FOSTERBARNSVÅRDEN**
- **LEDA ANDRA SAMORDNINGSMÖTEN MELLAN
OLIKA MYNDIGHETER**
- **VARA FOSTERFÖRÄLDRARNAD "ADVOKAT"**
- **VARA TILLGÄNGLIG FÖR KRISINTERVENTION
24 TIMMAR PER DYGN**
- **TILLSE ATT BEHANDLINGSPLANEN FÖLJS ELLER
ÄNDRA DEN**

Vanliga

Fosterfamiljer

Ej behandling

**Ej tidsbegränsad
placering**

Mindre stöd

**Mycket kontakt med
biolog. familj**

**Barnet lever på familjens
vanliga villkor**

Flera fosterbarn i varje hem

MTFC

Fosterfamiljer

Behandling

**Tidsbegränsad
placering**

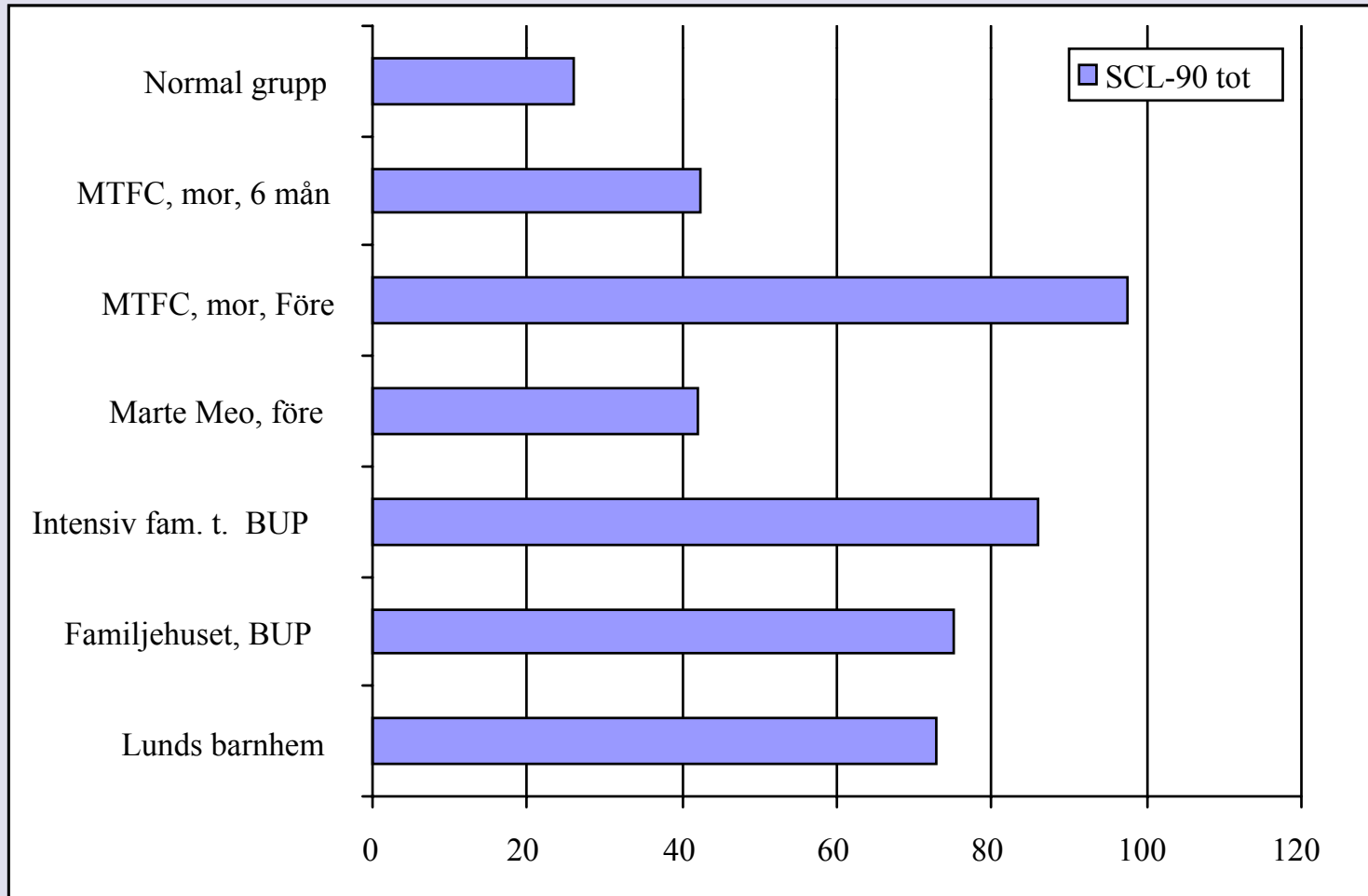
**Omfattande stöd
(24 tim/dygn)**

**Ej mycket kontakt med
biolog. familj**

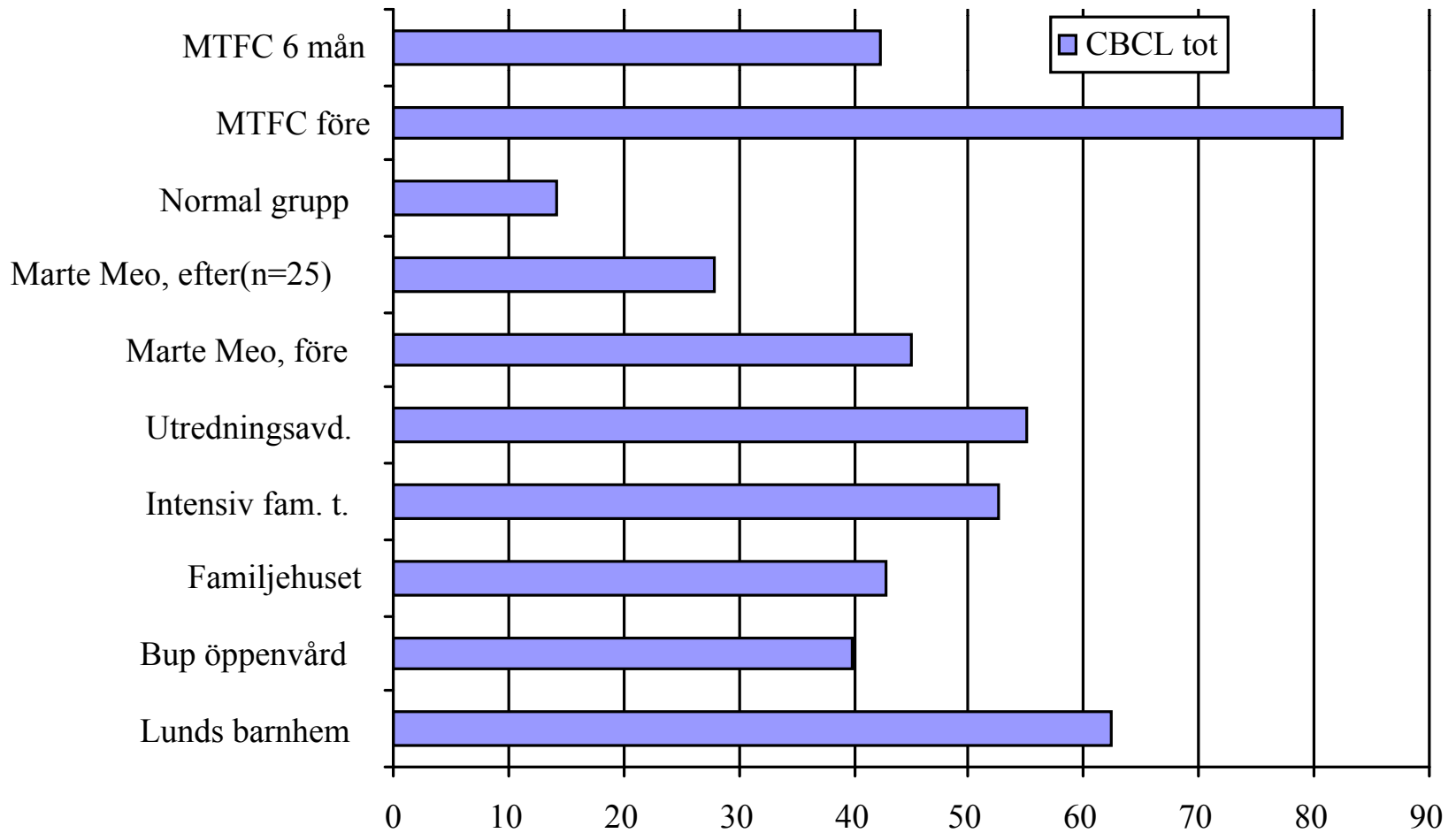
**Klar och strukturerad
behandlingsmodell**

Ett fosterbarn i varje hem

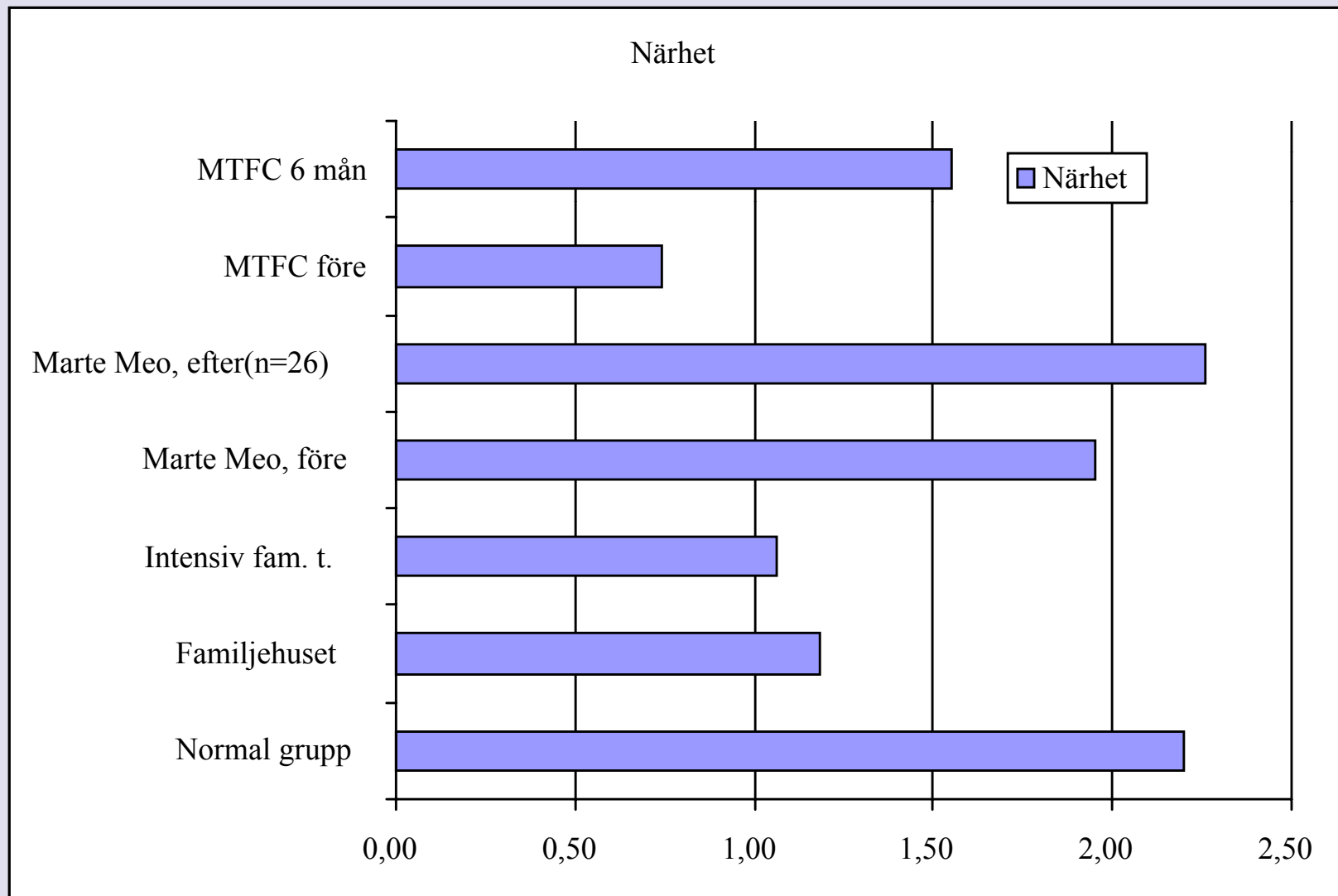
MTFC, SCL-90, mammor

CBCL tot

MTFC, Familjeklimat, Närhet, mammor

MTFC, erfarenheter hittills..8/1 2003

Fosterhemmen:

Det ska alltid vara 2 fosterföräldrar

Viktigt att vara med på grupphandledningen

Fosterfamilj ska inte ha kontakt med bio. familj

Ska inte agera på egen hand utan CM

Ungdomsterapeuter:

Balansen mellan att vara fritidsledare, skolassistent och kognitiv terapeut!?! En åldersfråga?

Möten med Ip ska inte ske i fosterhemmet

Familjeterapeuter:

Tillgängligheten för bio familjernas frågor och problem.

Var ska terapin bedrivas? Innehåll m.m. styrs av lokal.

**The Incredible Years
Parent, Child, & Teacher
Training Programs**
Developed by
Carolyn Webster-Stratton, Ph.D.

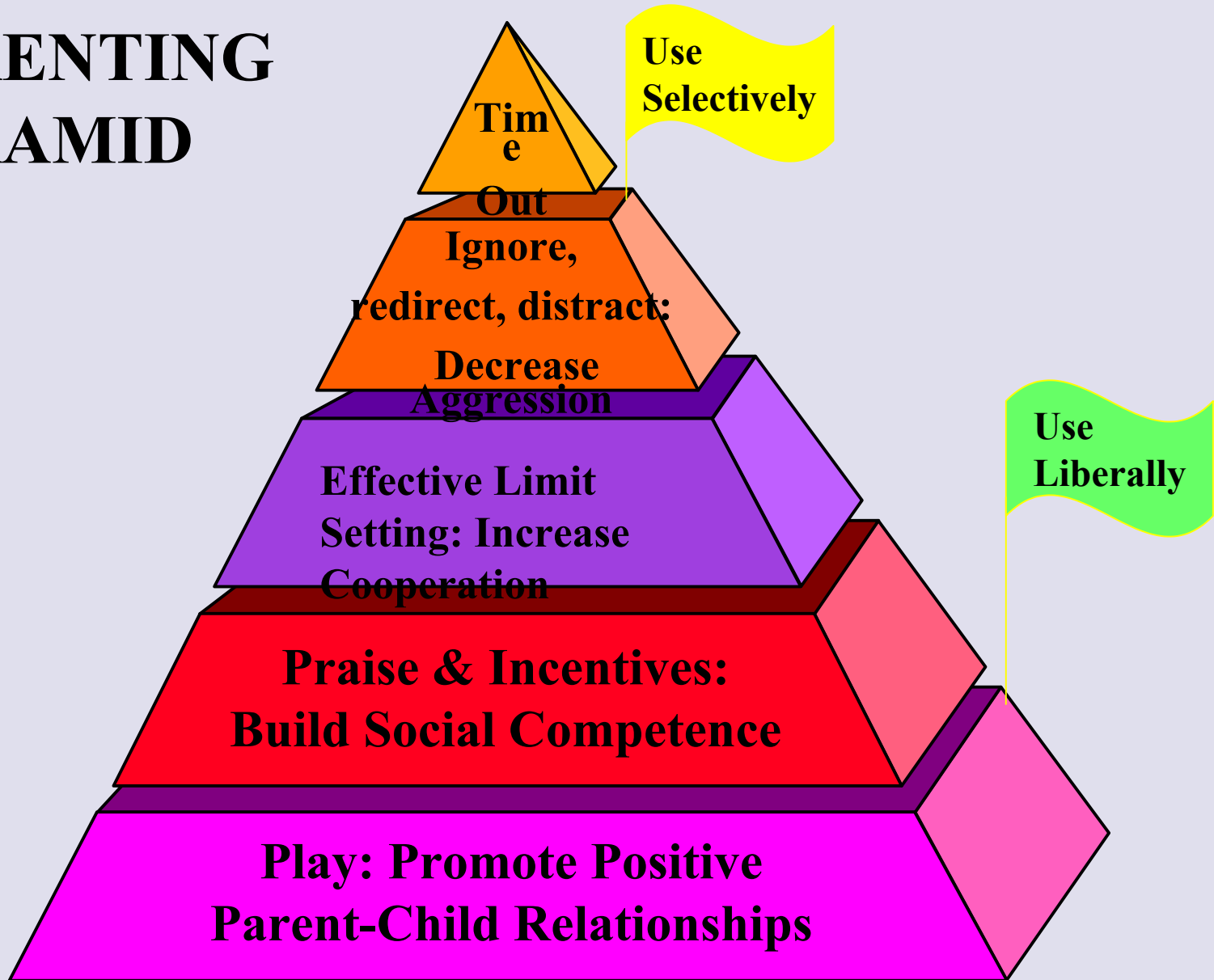
**The Incredible Years Training
Series**

10/00

Parenting Engagement

- **Interviews prior to group**
- **10-14 parents per group**
- **Partners encouraged,
multi-level families**
- **Day and evening groups**
- **Meet weekly for 2 hours**
- **Two trained leaders**
- **Buddy calls**
- **Food**
- **Child Care**
- **Transportation**

PARENTING PYRAMID

The Incredible Years

Parenting Program Methods

- **Focus on cognitive, behavior, & affect**
- **Developmentally based**
- **Empirically validated**
- **Emphasis on therapeutic relationship: “collaborative process”**
- **Coping (vs. Mastery model)**
- **Videotaped modeling**
- **Role play & rehearsal**
- **Home assignments**
- **Group support**

Incredible Years Parent Program Effectiveness for Children with Conduct Problems

6 Randomized Control Group Evaluations Found:

- **Increases in positive parenting & self confidence**
- **Decreases in harsh discipline**
- **Increases in family communication & problem solving**
- **Reductions in parental stress & depression**
- **Reductions in conduct problems**
- **Increases in child cooperation & positive affect**

Incredible Years Parent Program Effectiveness as Prevention

2 Randomized Control Group Evaluations Found:

- **Increases in positive parenting**
- **Decreases in harsh discipline**
- **Increases in parent involvement in school**
- **Reductions in conduct problems for children in the clinical range**